

nepotřebuje. Sáhne-li tedy na majetek osoby třetí, jež není zavázaným podmínem, děje se to materielně neprávem, bez právního důvodu. Byla-li zabavena věc třetí osoby, věc dlužníku nepatřící, má její majitel, třetí osoba, nárok na její vylovení z exekuce (§ 37 ex. ř.), t. zv. nárok excisní, byla-li však věc již prodána, má, když ne ještě nárok vindikační, jako po případě v ř. 170 č. 5 ex. ř., podle zásady *pretium cedit in locum rei* nárok na vydání stržené kupní (dražební) ceny (§ 258 ex. ř.), a byla-li konečně tato stržená cena docela věřiteli již vydána, čemuž se rovná případ, byly-li zabaveny přímo peníze a věřiteli vydány, jako se to stalo zde, má poškozená třetí osoba nárok proti věřiteli na vydání té peněžité sumy (§ 231 poslední odstavec ex. ř.). To vše je důsledek jejího práva na zabavenou věc a nedostatku věřitelova práva na věc tu.

Čís. 4860.

Dopravní řád železniční Doprava s Polskem.

Podrobení se tarifní vyhlášce ze dne 4. října 1919, čís. 80 a ze dne 22. listopadu 1919, čís. 93 a 94 Věstníku pro železnice a plavbu, nelze spatřovati již v tom, že zboží bylo odevzdáno ku přepravě přes polské území. Lhostejno, že ve stanici určení (v Polsku) byly zapraveny poplatky za dopravu polským územím.

Vepsání slova »průvodce« odesílatelem do nákladního listu lze jen tehdy pokládati za úmluvu stran, že zásilka bude průvodcem hlídána, by nebyla vykradena (§ 86 čís. 6 žel. dopr. ř.), když dráha přijímajíc nákladní list, na takovou nabídku přistoupila a průvodci umožnila, by vůz skutečně hlídal.

(Rozh. ze dne 31. března 1925, Rv II 54/25).

Žalobce zaslal svá zavazadla z Vídně do Seretu v Rumunsku přes Československo. V Bohumíně byla zásilka částečně vyloupena. Žalobce proti Československému národnímu nároku o náhradu škody vyhověl procesní soud prvního stupně jen z polovice, shledav spoluzavinění žalobcovu v tom, že neuvedl v nákladním listu, opatřeném doložkou »průvodce«, jména průvodce a že si neopatřil legitimačních papírů od dráhy za účelem doprovodu zásilky. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalovaného, k odvolání žalobcovu pak uznal podle žaloby a uvedl v tomto směru v důvodech: Nelze říci, že žalobce škodu spoluzavinil. O spoluvinně dalo by se mluvit, kdyby bylo bývalo ujednáno mezi stranami, že vagonu má býti přidán průvodčí (§ 86 čís. 6 žel. dopr. ř.). Než ani žalobce, ani žalovaná dráha netvrdí, že ustanovení průvodčího bylo mezi nimi umluveno a proto slovo »průvodčí«, pojaté do nákladního listu, nemá významu to tím méně, když není tam označeno ani jméno průvodčího. Že i žalovaná dráha neuznala žalobce za průvodčího plyne z toho, že ho ku střežení vagonu v Bohumíně ani nepřipustila. Nebylo-li však mezi stranami ujednáno, že průvodčí má vagon střežiti, nebylo povinností žalobcovou, vagony hlídati, a nelze v tom, že si příslušného úředního povolení ke hlídání neopatřil a nehlídal, spatřovati jeho zavinění. Nerozhoduje, že žalobce vagon v první části dopravy skutečně

hlídal, neboť pro nedostatek zvláštní úmluvy nebyl k tomu povinen a nezodpovídá za škodu, která povstala tím, že on sám později vagony nestřežil. Ostatně, i kdyby byl žalobce býval průvodčím ve smyslu shora citovaného ustanovení, má předpis ten na mysli jen pravidelné dopravní poměry, když totiž vagon za dopravy zůstane na jedné stanici jeden den nebo jednu noc státi. Pro ten případ však, že vagon stojí několik dní a nocí na nádraží, jak se zde stalo, onen předpis neplatí, poněvadž průvodčí vagon po delší dobu nepřetržitě hlídati nemusí a fyzicky ani hlídati nemůže. Nebylo proto lze škodu, krádeží povstalou, mezi stranami rozdělit, nýbrž jest dráze uložiti náhradu celé škody.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání vytýká napadenému rozsudku jenom nesprávné právní posouzení, ale i to bezdůvodně. Nižší soudy rozhodly právem, že zažalovaný nárok na náhradu škody, vzniklé částečným vykradením zásilky na stanici v Bohumíně, nemůže býti posuzován podle tarifních vyhlášek ze dne 4. října 1919, čís. 80 a ze dne 22. listopadu 1919, čís. 93 a 94 Věstníku pro železnice a plavbu o přímé železniční přepravě mezi drahami v Polsku a drahami v republice Československé. Nákladní smlouva uskutečňuje se převzetím zboží s nákladním listem, jest rázu čistě soukromoprávního a zavazuje obě strany podle předepsaného obsahu nákladního listu, jehož podstatnou částí jest udání stanice určení. V nákladním listu byla udána jako stanice určení Černovice v Rumunsku; tarifní vyhláška čís. 80/1919 vztahuje se však dle bodu 5 jenom na přepravu mezi stanicemi drah československých a polských. Nezáleží na tom, že odesílatel neměl na přímou přepravu do Rumunska přes polské území práva, československé dráhy mohly obstarání této přepravy odmítnouti, když však převzaly zboží s nákladním listem, byly povinny provést přepravu dle nákladního listu, a to nejen podle ustanovení železničního dopravního řádu ze dne 11. listopadu 1909, čís. 172 ř. zák., jenž platil i pro mezinárodní dopravu, pokud nebyla zvláštními předpisy upravena (§ 1), nýbrž i podle čl. 401 obch. zák. Nemá významu, zda stalo se převzetí zásilky k přímé přepravě do Černovic jen omylem, zda měly zásilky, odevzdané polským drahám k přepravě do jiných států, býti adresovány do pohraniční polské stanice a tam reexpedovány; a zda věděla o tom žalující strana, neboť zásilka byla vykradena ještě před odevzdáním polským drahám na nádraží v Bohumíně, takže ani omyl dráhy ani okolnost, že zásilka měla býti přepravována po drahách polských, není se škodou vůbec v příčinné souvislosti. Účinnost tarifní vyhlášky čís. 80/1919 byla vyloučena dále právem také proto, že nákladní list se odvolává na předpisy železničního dopravního řádu jako smluvní podmínky a nebylo na něm, jak ustanovuje doplněk vyhlášky ze dne 22. listopadu 1919, čís. 93 a 94 věstn. v bodu 3 j), předepsáno, že pro nákladní smlouvu platí přepravní podmínky vyhlášky. Tyto podmínky uchylují se právě v bodech, jež uplatňuje žalovaná strana, totiž ohledně legitimace k uplatnění nároku na náhradu škody, zákazu postupu tohoto nároku a výše náhrady tak podstatně nejen od předpisů žel. dopr. ř. a mezinárodní úmluvy, nýbrž i od všeobecných předpisů

občanského a obchodního práva (čl. 395 a 396 obch. zák., §§ 1316, 1393 obč. zák.), že k důkazu vůle stran, jim se podrobiti, nemůže stačiti pouhá skutečnost odevzdání zboží k přepravě přes polské území. Vyhláška nařizuje důsledně a právem, že musí býti v nákladním listu dovoláváním se železničního dopravního řádu škrtnuto, a nahrazeno dovoláváním se tarifní vyhlášky. Jelikož se tak v tomto případě nestalo, a žalovaná strana se ani nepokusila o důkaz, že odesílatel se novým mimořádným podmínkám podrobil výslovně jiným způsobem, nemůže býti smluvní poměr stran podle nich posuzován. Bez úspěchu musil zůstat pokus, z okolnosti, že ve Sniatyně byly útraty přepravy přes polské území zaplacený a zásilka byla vedle průvodního nákladního listu opatřena ještě dalším nákladním listem, dovoditi, že šlo ve skutečnosti o zásilku do polské stanice, podléhající vyhlášce čis. 80/1919. Zaplacením určité části přepravného bez vydání nákladního listu a zboží nebyla ani nákladní smlouva splněna, ani stanice určení změněna, dodatečná změna stanice určení byla ostatně právě vyhláškou čis. 80/1919 (bod 3 c) zakázána. Druhý nákladní list byl dle nenapadnutého již skutkového zjištění nižších soudů vyhotoven pouze ke sčítování dopravného na polsko-rumunském úseku Sniatyn-Nepolokowce, a nemůže již proto býti důkazem o vydání zásilky adresátovi a její reexpedice, poněvadž jest na něm jako odesílatel uveden nikoliv původní adresát Josef L., nýbrž původní odesílatel Č. v Bohumíně. Ostatně jest pro posouzení žalobního nároku zcela nerozhodno, jakým dodatečným manipulacím musila býti zásilka ve Sniatynu podrobena, aby se dostala do rukou původního adresáta v Rumunsku, když škoda vykradením vozu v Bohumíně tehdy již vzešla a sepsáním skutkové podstaty byla zjištěna. Právem uznaly konečně nižší soudy, že tu není vyvíňovacího důvodu šu 86 čis. 6 žel. dopr. ř., pokud se týče čl. 31 čis. 6 m. ú. Průvodce pro zásilku nebyl tarifem předepsán, vepsání slova »průvodce« odesílatelem do nákladního listu bylo by se jen tehdy stalo úmluvou stran o tom, že zásilka bude průvodcem hlídána, by nebyla vykradena, kdyby železnice, přijímajíc nákladní list, byla na takovou nabídku přistoupila a průvodci umožnila, by vůz skutečně hlídal. Jelikož toho neučinila, potřebného průkazu mu nevydala, ba, jak bylo zjištěno, hlídání mu přímo zakázala, nemůže býti o takové úmluvě řeči.

Čís. 4861.

Dohoda mezi věřitelem a spoludlužníkem vyrovnacího dlužníka nespadá pod zákaz šu 47 vyr. ř., třebaže se věřitel v dohodě zavázal, hlasovati v ujednaném smyslu pro vyrovnání.

(Rozh. ze dne 31. března 1925, Rv II 62/25.)

Spoludlužníci vyrovnacího dlužníka zavázali se zaplatiti žalobci 400.000 Kč, pak-li bude hlasovati pro potvrzení vyrovnání na 30%. Ohledně splácení dluhu byly umluveny splátky; pro případ, že by některá splátka nebyla splacena do 30 dnů po splatnosti, byla umluvena splatnost celého dluhu. Ježto žalovaní nezapravili splátky včas, domáhal se žalobce na nich zaplacení 400.000 Kč. Procesní soud prvé